



Nyhetsbrev mars 2020

Hallå Boris Åström ordförande för Vänerns fiskareförbund.

Hur står det till med yrkesfisket i Vänern?

Jo tack det är jämna plågor... Vi brottas bl.a. med problem som uppstått till följd av att Länsstyrelserna beslutat om utökade fredningszoner och ändrade restriktioner gällande djup för bojade nät. Tanken från deras sida är att förbättra överlevnadsmöjligheterna för de unika vilda laxstammar som finns i Vänern. Det tycker vi också är angeläget såklart. Lax är ingen viktig fångstfisk för vår del, men problemet är att de nya bestämmelserna också försvårar gösfisket som är själva ryggraden i vår ekonomi. Vi har överklagat beslutet och väntar på att frågan ska behandlas av Havs och Vattenmyndigheten. Ett annat, gammalt problem vi inte lyckats hitta någon lösning på ännu, gäller dioxinhalterna i sik. Nu hoppas vi att det nya initiativ som IVL sökt projektmedel för, blir beviljat och ger resultat som effektivt minskar dioxinnivåerna. Att få igång sikfisket igen vore mycket uppskattat.

Bland glädjeämnena kan noteras att gösbeståndet är starkt och fångsterna har succesivt ökat, samt att även fångsterna av signalkräfta ökat de senaste åren. Om det fortsätter kan kräftfisket bidra till bättre lönsamhet, åtminstone för några yrkesfiskare. Kanske kan en fortsatt tillväxt av kräftor också locka nya fiskare? Det vore önskvärt!

Löjrommen har också utvecklats bra. Föreningen som bildats har stärkt kvaliteten, jobbar aktivt med marknadsföring och prisutvecklingen är god.



Landsbygdsministern om undantaget

Sveriges insjöfiskare (SIC) har uppvaktat regeringen med önskemål om justeringar i det undantag från EU reglerna gällande försäljning inom landet av fisk med förhöjda dioxinhalter. I den överenskommelse som gäller specificeras vissa arter med förväntad risk för förhöjda dioxinhalter (t.ex. lax och strömming).

SIC:s önskemål är att undantaget bör vara artoberoende och gälla nationell försäljning även för arter som man inte visste att de kunde ha förhöjda halter då överenskommelsen slöts (t.ex. sik från Vänern och Vättern).



Skälet för undantaget är att man bedömer att hälsoytan överväger risken, förutsatt att gällande kostråd följs, vilket också Livsmedelsverket står bakom. Dessutom finns hållbarhets och samhällsekonomiska skäl som talar för att tillvarata de lokala naturresurserna.

Landsbygdsminister Jennie Nilsson svarar i ett brev att mot bakgrund av de skärpningar gällande gränsvärden som EU:s expertorgan EFSA rekommenderat, och den kritik som framförts från EU mot Sveriges tillämpning av gällande undantag, kommer f.n. inga åtgärder vidtas för att utöka gällande undantag.

Risk/nyttoanalys gällande strömming och lax från Östersjön

I en omfattande finsk risk-nyttoanalys av lax och strömming från 4 länder runt Östersjön har man tagit fram kalkyler för bedömning av osäkerhetsfaktorer och underlag för evidensgrundad diskussion om hur man kan väga riskerna mot nyttan. Slutsatsen är att det rika omega 3 och D-vitamininnehållet i dessa feta fiskarter har positiva hälsoeffekter som uppenbart överväger riskerna för alla över 45 år och även för yngre män. För kvinnor yngre än 45 år är riskerna större, men även här bedöms de som förhållandevis små, och att nyttan överväger, även om man



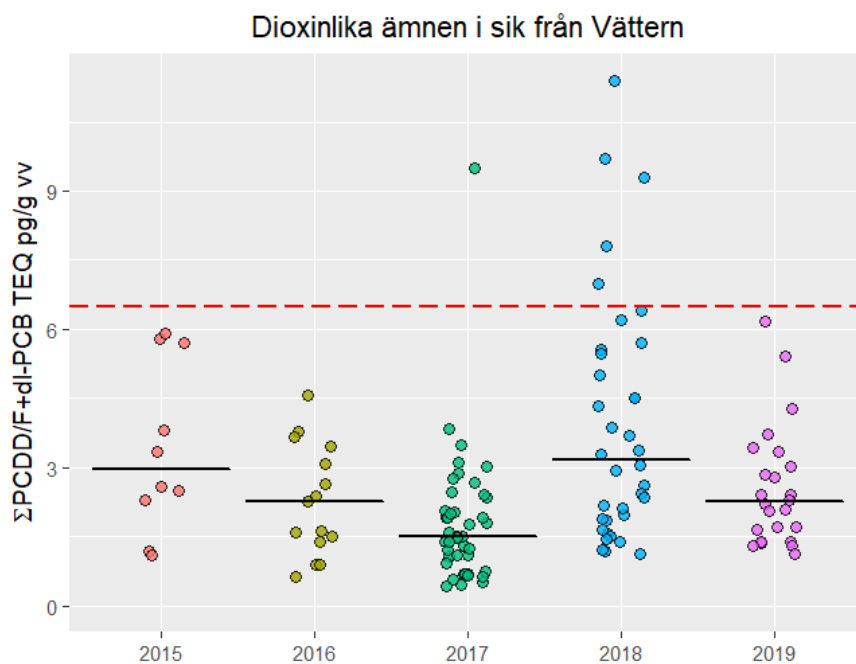
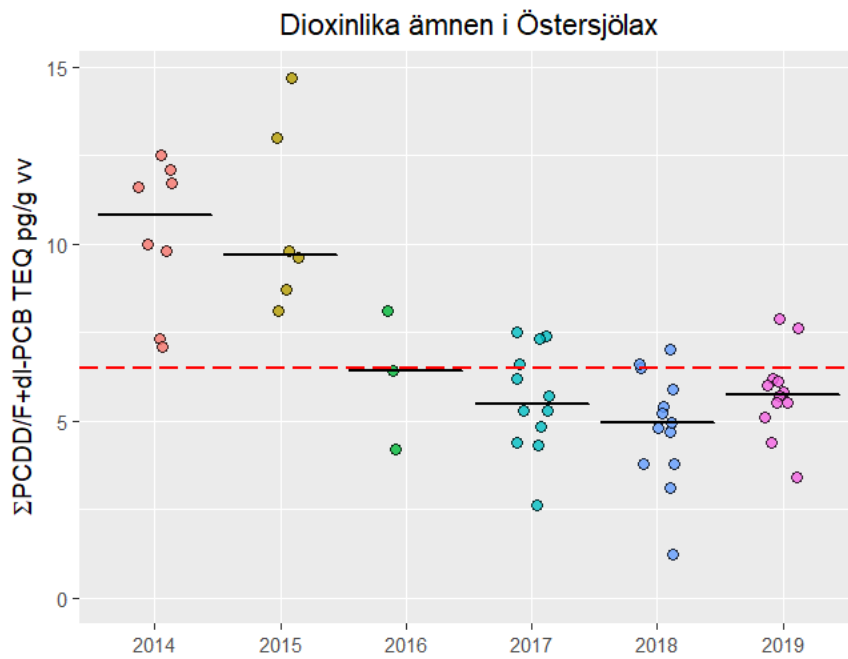
bör iaktta större försiktighet. Forskarnas slutsats är att dioxinerna utgör en viss risk, som inte skall ignoreras, men framhåller att man måste väga in priset, i form av ekonomi, ekologisk hållbarhet, klimatpåverkan och en förlorad kultur, för att eliminera en förhållandevis liten risk. Man nämner också det nya lägre *tolerabla dagliga intag* som beräknas av EFSA och framhåller att man bör ta en ordentlig diskussion om konsekvenserna innan man bestämmer sig för att sänka gränsvärdena för dioxin i fisk. För mera info se: <https://bmcpublihealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12889-019-8094-1>

Mätresultat för östersjölax och vätternsik 2019

2019 års mätresultat visar dioxinhalter 2019 i nivå med 2017-2018 för lax från Bottniska viken. Det är lägre jämfört med när mätningarna började 2014. Medelvärdet 2019 är under gränsvärdet, enstaka individer såväl över som betydligt under.

I Sik från Vättern är halterna i nivå med tidigare års mätningar. Medelvärdet 2019 ligger under saluföringsgränsvärdet men enstaka individer/prover har förhöjda halter i nivå med gränsvärdet.

I figurerna nedan markerar den röda streckade linjen saluföringsgränsvärdet (6,5 pikogram/gram våtvikt) för summan av klorerade dioxiner och furaner samt dioxinlika PCBer. De svarta linjerna visar medelvärdet för aktuellt år.



Nästa nyhetsbrev som blir det sista för projektet beräknas komma ut i juni.

/Ove Ringsby informationsansvarig i projektet

ove.ringsby@hotmail.com

För mer info om projektet se www.insjofiskare.se

Projektet genomförs
med stöd av:



EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska
havs- och fiskerifonden